Valtuustoaloite paikallista asiantuntemusta hyödyntävä työryhmä kunnan investointien tueksi

KVALT 23.03.2026 § 33

Harri Piilonen jätti hänen ja 11 muun valtuutetun allekirjoittaman valtuustoaloitteen paikallista asiantuntemusta hyödyntävästä työryhmästä kunnan investointien tueksi.

Päätös Merkittiin valtuustoaloite tiedoksi ja lähetettiin se edelleen kaupunginhallituksen käsiteltäväksi.

- - - - -

KH 13.04.2026 § 120

Äänekosken kaupungin hallintosäännön 121 §:n (Valtuutettujen aloitteet) 3 momentissa on määrätty, että kaupunginhallituksen on osoitettava aloite vastattavaksi sille toimielimelle, jonka toimivaltaan tai jonka alaisen viranomaisen toimivaltaan aloitteessa esitetty toimenpide kuuluu. Kaupunginvaltuuston, kaupunginhallituksen ja suoraan kaupunginhallituksen alaisen viranomaisen toimivaltaan kuuluvia toimenpiteitä koskevat aloitteet jäävät kaupunginhallituksen vastattavaksi. Aloite, jonka on allekirjoittanut vähintään neljäsosa valtuutetuista, on kuitenkin toimitettava valtuuston vastattavaksi. Aloitteen on allekirjoittanut 12 valtuutettua 35:stä valtuutetusta, joten se on toimitettava valtuuston vastattavaksi.

Valtuutettu Harri Piilosen ym. 23.3.2026 jättämä valtuustoaloite on liitteenä.

Valmistelija Hallintopäällikkö Henriikka Mäkelä, puh. 040 480 1074

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus merkitsee valtuustoaloitteen tiedoksi ja päättää pyytää teknisen johtajan lausunnon aloitteesta. Lausunto laadittava viimeistään 10.8.2026 ja toimitettava kaupunginhallitukselle mahdollisimman pian sen valmistuttua.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

KH 31.08.2026 § 248

Tekninen johtaja on antanut liitteenä olevan lausuntonsa 25.8.2026.

Valmistelija Hallintopäällikkö Henriikka Mäkelä, puh. 040 480 1074

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus:

1) antaa valtuustolle tiedoksi valtuutettu Harri Piilosen ym. 23.3.2026 jättämän valtuustoaloitteen johdosta suoritetut toimenpiteet; ja

2) ehdottaa valtuustolle, että valtuusto toteaa sanotun valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

KVALT 21.09.2026 § 75

Kaupunginhallituksen päätösehdotus

Valtuusto:

1) merkitsee tiedoksi valtuutettu Harri Piilosen ym. 23.3.2026 jättämän valtuustoaloitteen johdosta suoritetut toimenpiteet; ja

2) toteaa sanotun valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös Keskustelun kuluessa Harri Piilonen ehdotti Joni Kotilaisen, Toivo Hakkaraisen ja Leila Lindellin kannattamana, että asia palautetaan valmisteltavaksi.

Puheenjohtaja totesi, että seuraavat puheenvuorot koskevat ainoastaan asian palauttamista valmisteltavaksi tai käsittelyn jatkamista.

Keskustelun jälkeen puheenjohtaja totesi, että keskustelun kuluessa on tehty kannatettu ehdotus asian palauttamisesta valmisteltavaksi, joten asiasta on äänestettävä.

Puheenjohtaja teki seuraavan äänestysesityksen: ne, jotka kannattavat, että asian käsittelyä jatketaan, äänestävät JAA, ja ne, jotka kannattavat Harri Piilosen ehdotusta asian palauttamisesta valmisteltavaksi, äänestävät EI. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Puheenjohtaja esitti, että äänestys suoritetaan nimenhuudolla. Äänestystapaesitys hyväksyttiin.

Pöytäkirjanpitäjä suoritti nimenhuudon. Toimitetussa äänestyksessä annettiin 15 JAA-ääntä ja 19 EI-ääntä. Tyhjiä ääniä annettiin yksi. Valtuusto oli paikalla täysilukuisena.

Puheenjohtaja totesi, että valtuusto on päättänyt palauttaa asian valmisteltavaksi.

- - - - -

KH 19.10.2026 § 298

Valmistelija Hallintopäällikkö Henriikka Mäkelä, puh. 040 480 1074

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus pyytää kaupunkirakennelautakunnalta täydennyslausunnon valtuustoaloitteesta. Lausunto on laadittava viimeistään 7.12.2026 ja toimitettava kaupunginhallitukselle mahdollisimman pian sen valmistuttua.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

KAURAK 05.11.2026 § 69

Kaupunginvaltuustolle on 23.3.2026 jätetty valtuustoaloite, jossa esitetään pysyvän, paikallista asiantuntemusta hyödyntävän asiantuntijatyöryhmän perustamista kaupungin investointihankkeiden valmistelun tueksi. Työryhmään esitetään rakennus-, LVI-, sähkö- ja maanrakennusalan ammattilaisia. Aloitteen tavoitteena on hyödyntää paikallista osaamista ja vähentää investointihankkeiden kustannusylityksiä.

Aloitetta on käsitelty aiemmin kaupungin toimielimissä. Kaupunginvaltuusto palautti asian syksyllä 2026 uudelleen valmisteltavaksi. Jatkovalmistelussa on tullut tarkastella erityisesti asiantuntijatyöryhmän tarpeellisuutta, sen oikeudellista asemaa, mahdollisia esteellisyyksiä sekä vaikutuksia hankkeiden valmisteluun ja kustannuksiin.

Jatkovalmistelun yhteydessä kaupunkirakennepalvelut on laatinut laajan selvityksen kaupungin investointien määrärahamuutoksista vuosilta 2016–2026. Selvityksessä on käyty läpi kaupungin toimielinten pöytäkirjoja, investointipäätöksiä ja talousarviomuutoksia sekä tarkasteltu määrärahamuutosten todellisia syitä.

Selvityksen perusteella tarkastelujaksolla on ollut arviolta 350 investointikohdetta. Näistä on tunnistettu neljä hanketta, joissa rakentamisen aikana on ilmennyt ennakoimattomia, rakentamisen aikana tulleita lisäkustannuksia. Niiden osuus on noin 1,1 prosenttia arvioidusta investointikohteiden määrästä. Tämä ei kuitenkaan tarkoita, että kyseiset neljä hanketta olisivat ylittäneet lopulliset hyväksytyt kokonaismäärärahansa.

Selvityksessä on todettu, että huomattava osa investointien määrärahamuutoksista on johtunut hankkeiden aikaistamisesta, investointikohteiden välisistä määrärahasiirroista, uusista investointipäätöksistä tai ennen rakentamista tehdyistä kustannusarvioiden tarkistuksista. Näitä muutoksia ei voida sellaisenaan pitää rakentamisen aikaisina kustannusylityksinä.

Investointiosan kokonaismäärärahaa on tarkastelujaksolla korotettu alkuperäisestä talousarviosta vuosina 2021 ja 2025. Kumpanakaan vuonna muutettua kokonaismäärärahaa ei ylitetty. Vuonna 2021

toteutuneet investointimenot jäivät myös alkuperäisen talousarvion kokonaismäärärahaa pienemmiksi.

Selvityksen laatiminen on edellyttänyt useiden viikkojen työskentelyä ja laajan päätösaineiston läpikäyntiä. On mahdollista, ettei kaikkia yksittäisiä määrärahamuutoksia ole tunnistettu. Käytettävissä olevan aineiston perusteella mahdolliset yksittäiset puutteet eivät kuitenkaan muuta selvityksestä muodostuvaa kokonaiskuvaa.

Jatkovalmistelussa on tarkasteltu myös muiden kuntien toimintatapoja. Selvityksessä ei tullut esille vastaavaa pysyvää, paikallisista alan ammattilaisista muodostettua asiantuntijatyöryhmää, joka toimisi aloitteessa esitetyllä tavalla kunnan investointihankkeiden valmistelussa.

Lainsäädäntö ei estä ulkopuolisen asiantuntemuksen käyttämistä investointihankkeissa. Pysyvän asiantuntijatyöryhmän toimintaan liittyisi kuitenkin kysymyksiä hankintojen tasapuolisuudesta, esteellisyydestä ja vastuunjaosta. Erityisesti olisi huomioitava tilanne, jossa työryhmän jäsen tai hänen edustamansa yritys osallistuisi myöhemmin saman hankkeen tarjouskilpailuun.

Pysyvän työryhmän perustaminen lisäisi myös hankkeiden valmisteluun liittyvää työtä. Selvityksessä esitetyn laskennallisen esimerkin mukaan yhden investointihankkeen käsittelyyn liittyvä työpanos ja mahdolliset kokouspalkkiot vastaisivat noin 24 900 euron kustannusta. Kyseessä on laskennallinen arvio, ei sellaisenaan kaupungille aiheutuva uusi rahameno. Useiden hankkeiden käsittely kasvattaisi työmäärää edelleen.

Kaupunkirakennepalvelut käyttää jo nykyisin hankkeissaan ulkopuolisia suunnittelijoita, rakennuttajia, valvojia ja muita asiantuntijoita. Tarvittavaa erityisosaamista voidaan hankkia myös jatkossa hankekohtaisesti. Tällöin asiantuntemus voidaan kohdistaa hankkeen tarpeisiin ja samalla säilyttää valmistelun vastuut selkeinä.

Jatkovalmistelussa ei ole tullut esille sellaisia perusteita, joiden vuoksi pysyvän asiantuntijatyöryhmän perustaminen olisi tarpeellista. Kaupunkirakennepalvelut pitää nykyistä hankekohtaiseen asiantuntemukseen perustuvaa toimintatapaa tarkoituksenmukaisempana.

Jatkovalmistelun tulokset ja investointien määrärahamuutoksia koskeva selvitys ovat tämän asian liitteenä.

Valmistelija — Tekninen johtaja Tommi Rautjärvi, puh. 0400 543 587

Esittelijä — Tekninen johtaja Tommi Rautjärvi

Päätösehdotus — Kaupunkirakennelautakunta päättää:

1. merkitä tiedoksi valtuustoaloitteesta tehdyn jatkovalmistelun ja liitteenä olevan selvityksen Investointien kustannushallinta 2016–2026;

2. todeta, ettei valtuustoaloitteessa esitetyn pysyvän asiantuntijatyöryhmän perustaminen ole jatkovalmistelussa esitettyjen perusteiden mukaan tarkoituksenmukaista;

3. esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että valtuustoaloitteeseen annetaan edellä esitetty vastaus.

Päätös Hyväksyttiin.

- - - - -

KH 16.11.2026
173/00.01.03.01/2026

Kaupunkirakennelautakunta on antanut täydennyslausuntonsa 5.11.2026.

Valmistelija Hallintojohtaja Henriikka Mäkelä, puh. 040 480 1074

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Tuononen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus:

1) antaa valtuustolle tiedoksi valtuutettu Harri Piilosen ym. 23.3.2026 jättämän valtuustoaloitteen johdosta suoritetut toimenpiteet; ja

2) ehdottaa valtuustolle, että valtuusto toteaa sanotun valtuustoaloitteen loppuun käsitellyksi

Päätös